

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 209/07-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. augusta 2007 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 205/2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. marca 2007 doručená sťažnosť MUDr. D. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na právnu pomoc zaručeného čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 205/2005.

Okrem vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a príkazu, aby okresný súd bezodkladne vo veci rozhodol, požaduje sťažovateľ priznať primerané finančné zadost'učinenie v sume 100 000 Sk a úhradu trov konania.

V predloženej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že okresnému súdu podal 26. augusta 2005 žalobu proti Slovenskej republike, ktorou si uplatňoval nárok na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 215/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Sťažovateľ v sťažnosti namieta nečinnosť okresného súdu, pričom poukazuje na nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 241/05-63 z 10. mája 2006, resp. na jeho nerešpektovanie okresným súdom. Sťažovateľ podal opakovanú sťažnosť na zbytočné priet'ahy predsedovi okresného súdu, ktorý ju označil za dôvodnú. Podľa sťažovateľa predseda okresného súdu „*napriek uznaniu zbytočných priet'ahov v konaní tieto neodstránil*“.

Za protizákonné považuje sťažovateľ uznesenie okresného súdu z 18. januára 2007, ktorým nebol ustanovený advokát na jeho zastupovanie „*a to napriek tomu, že sťažovateľ splňa všetky podmienky na ustanovenie advokáta...*“.

Sťažovateľ v závere svojej sťažnosti žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Okresný súd Bratislava I v konaní 15C/205/2005 porušuje základné práva MUDr. D. B. podľa čl. 48 ods. 2 a podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Okresný súd Bratislava I je povinný zaplatiť MUDr. D. B. satisfakciu vo výške 100.000,- Sk do 15 dní od dňa doručenia Nálezu Ústavného súdu.

Okresný súd je povinný konať vo veci 15C/205/2005 bezodkladne a vo veci rozhodnúť do 3 mesiacov od dňa doručenia Nálezu Ústavného súdu.

Inak môže MUDr. D. B. žiadať od Okresného súdu Bratislava I náhradu 1.000,- Sk za každý deň omeškania.

Okresný súd Bratislava I je povinný zaplatiť trovy konania pre advokáta, Ústavný súd a sťažovateľa.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou,

porušenie ktorých sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch (napr. IV. ÚS 331/04).

Ústavný súd z predloženej sťažnosti a z jej príloh zistil, že predmetné konanie začalo 26. augusta 2005 a okresný súd vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov žalobného návrhu až 27. marca 2006. Odpoveď na výzvu mu bola doručená listom z 12. apríla 2006 so žiadosťou o ustanovenie právneho zástupcu vzhľadom na náročnosť veci s odôvodnením plnej invalidity a zlej finančnej situácie. Okresný súd vyzval sťažovateľa na oznámenie aktuálnych údajov o majetkových pomeroch a na predloženie dokladov potvrdzujúcich jednotlivé údaje. Sťažovateľ doručil odpoveď 3. októbra 2006.

Dňa 11. septembra 2006 doručil sťažovateľ okresnému súdu sťažnosť na prieťahy v konaní, na ktorú mu predseda okresného súdu odpovedal listom z 11. decembra 2006 tak, že sťažnosť je dôvodná, pričom konštatoval vznik prieťahov v konaní v období od 12. apríla 2006 do 25. septembra 2006. Dňa 18. decembra 2006 sťažovateľ podal ďalšiu sťažnosť na prieťahy v konaní.

Uznesením z 18. januára 2007 okresný súd rozhodol o neustanovení právneho zástupcu sťažovateľovi pre nepredloženie podkladov, na základe ktorých by bolo možné posúdiť jeho osobné a majetkové pomery.

Z takto zisteného stavu predmetného konania ústavný súd zistil, že konanie vedené okresným súdom trvá necelé dva roky. V tomto období sa v postupe okresného súdu vyskytli kratšie obdobia nečinnosti, a to obdobie od 26. augusta 2005 do 27. marca 2006 (7 mesiacov) a obdobie od 12. apríla 2006 do 25. septembra 2006 (5 mesiacov). Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ využil účinný prostriedok nápravy, ktorý mu právne predpisy poskytujú, zároveň však ústavný súd považuje účel využitia tohto práva sťažovateľa za naplnený, pretože po odpovedi predsedu okresného súdu na podanú sťažnosť došlo k náprave tak, že v januári 2007 okresný súd začal vo veci konať.

Ústavný súd považuje za potrebné pripomenúť, že z jeho stabilizovanej judikatúry vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 48/03, I. ÚS 154/03).

Priet'ahy trvajúce dvanásť mesiacov v konaní okresného súdu, ktoré ku dňu podania sťažnosti trvalo jeden rok a sedem mesiacov, ústavný súd nepovažuje za zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy. Podanú sťažnosť tak ústavný súd v tejto časti hodnotí ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažovateľ namietal aj porušenie základného práva zaručeného mu čl. 47 ods. 2 ústavy. Z podanej sťažnosti vyplýva, že odňatie práva na právnu pomoc sťažovateľ vidí v tom, že okresný súd mu uznesením z 18. januára 2007 neustanovil advokáta na zastupovanie v konaní, aj keď podľa názoru sťažovateľa spĺňa na to všetky podmienky.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Zároveň podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

V prípade napadnutého uznesenia okresného súdu bolo opravným prostriedkom, ktorý bol sťažovateľ oprávnený využiť, odvolanie. Možnosť podania odvolania vyplýva aj z poučenia uvedeného v závere predmetného uznesenia okresného súdu. Sťažovateľ však nepreukázal podanie odvolania ani dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré odvolanie nepodal, preto ústavný súd musel v tejto časti sťažnosť odmietnuť ako neprípustnú.

Z týchto dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku uznesenia. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa vrátane žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. augusta 2007